



Национален съвет за журналистическа етика

РЕШЕНИЕ № 24/30.06.2021

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на 30.06.2021 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Нели Огнянова

ЧЛЕНОВЕ: Бойко Василев
Весислава Антонова
Гена Трайкова
Диляна Илиева
Даниела Тренчева
Ирина Недева
Александър Кашъмов
Илия Вълков

изслуша доклад по жалба вх. № 08 - 006/2021 г. по повод публикация в електронното издание на в-к "24 часа" - <https://www.24chasa.bg/>, със заглавие: **"Ромка плюе в лицето и псува пловдивска учителка в маршрутката, шофьорът пас"**, в която според жалбоподателите е извършено нарушение на Етичния кодекс на българските медии.

I. ПРОЦЕДУРА

1. Жалби с вх. № 08-006/2021 г. – до №08-041/2021 г. се отнася до нарушение на Етичния кодекс на българските медии, осъществено с публикации в електронното издание на в-к "24 часа" - <https://www.24chasa.bg/>,
2. Жалбата е допустима по смисъла на чл. 7 и чл. 8 от Правилника за дейността на Комисията по журналистическа етика. Подадена е в срок и съдържа всички необходими реквизити.
3. Копие от жалбата и искане за становище е изпратено на доставчика
4. Не е получен отговор.

II. ЖАЛБА

В жалбата се твърди, че в текст публикуван на сайта на <https://www.24chasa.bg/>. се съдържат обидни квалификации по адрес на ромския етнос. Според жалбата са извършени нарушения

на чл. 2.5, 2.5.1, 2.5.2 от Етичния кодекс. Жалбоподателката иска Етичната комисия да “предприеме мерки, които да установят нарушението и да преустановят подобни случаи в бъдеще”, пише в жалбата. Жалбоподателката счита публикацията за дискриминационна. “Смятам, че използването на расистки обиди ... засилват омразата и враждебността спрямо българските граждани от ромски произход. **Генерализирането на ромите като побойници и хулигани би могло да доведе до засилване на етническото напрежение в страната.** Определянето на етноса на извършителите подчертава разделеността сред българския народ въз основа на етнически произход. Неправомерно е в медиите да се използва език на омразата и да се създава враждебна за различните етноси среда ...”

III. РАЗПОРЕДБИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ:

2.5 Дискриминация

2.5.1 Като уважаваме правото на всеки да живее в сигурност и безопасност, няма да публикуваме материали, подбуждащи или насърчаващи омраза, насилие и всякаква форма на дискриминация.

2.5.2 Няма да посочваме расовата, религиозната, етническата принадлежност, сексуалната ориентация, умственото или физическото състояние, ако тези факти нямат съществено значение за смисъла на информацията.

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

Не е предоставено.

V. ФАКТИ

На сайта на “24 час” на 20.01.2021 г. е публикуван текст със заглавие: “Ромка плюе в лицето и псува пловдивска учителка в маршрутката, шофьорът пас”. Жалбоподателката е изпратила линк към публикацията и скрийншот. Към 29.06.2021 г. дописката е свалена от сайта на медията. От изпратеното копие на публикацията до етичната комисия се вижда съдържанието на текста:

„Псувни, закани и храчене в лицето отнесла пловдивска учителка в маршрутката №8 пред очите на 5-6 пътници и шофьора. Грозната сцена се разиграла по пътя Скутаре-Пловдив. А. К., която от 17 г. е учителка в детската градина в с. Скутаре, се качила във вторник в 13,10 часа, за да се прибира към Пловдив след смяна. **В превозното средство пътували млади роми от близкото с. Маноле.**

Едната от тях - около 25-годишна, била без маска. Учителката ѝ направила забележка. Това предизвикало гнева на циганката, която се нахвърлила с грозни обиди и закани към

педагожката. "Такова унижение не съм преживявала. Срещу мен се сипеха псувни и обиди, придружени с мръсотии. На няколко пъти помолих шофьора - момче на около 30 г., да я свали. "Разбирам ви, но какво мога да направя", ми отговори той. **В това време настървената ромка я заплашила, че 4-има цигани щели да изнасят госпожата показно.**

В разгара на скандала една от пътничките се обадила плахо. "Недей така, това е госпожата от детската градина", казала жената. Това още повече настървило **разбеснялата се циганка**. Слизайки на спирката до колелото на панаира, тя се изплюла в лицето на А.К. "30 години им гледам и възпитавам децата, доживях да ме плюят по време на пандемия", разстроена е педагожката. Не посмяла да заснеме с телефона грозната сцена, защото последиците щели да са още по-тежки за нея.

Преди да слезе от маршрутката, К. помолила жената от Скутаре, която се обадила, да свидетелства за инцидента. "Не, госпожо, не искам да влизам в проблеми", отказала тя. Омерзена и съсипана, учителката напуснала превозното средство до Чифте баня. "Обърнах се към шофьора и му казах: **"Сега мен ме наплюха, утре теб може и да те сгазят"**. Той нищо не отговори", описа К. "Много често, когато има разправа между пътници, шофьорът съдейства, но в един момент той излиза виновен", коментира превозвачът Д. Ч., който обслужва маршрутките. И разказа за случаи, в които **роми** не искат да се таксуват и кондукторите ги свалят. На връщане причаквали превозното средство и го замервали с камъни".

VI. МОТИВИ

КЖЕ разгледа жалбата и приложената към нея публикация. Комисията се обедини около позицията, че жалбата по чл. 2.5.1 - "Като уважаваме правото на всеки да живее в сигурност и безопасност, няма да публикуваме материали, подбуждащи или насърчаващи омраза, насилие и всякаква форма на дискриминация" е неоснователна, тъй като в текста, публикуван на сайта на "24 часа", няма насърчаване към омраза, насилие и всякакви форми на дискриминация.

Етичната комисия обаче постанови, че има нарушение на член 2.5.2 - "Няма да посочваме **расовата, религиозната, етническата принадлежност, сексуалната ориентация, умственото или физическото състояние, ако тези факти нямат съществено значение за смисъла на информацията**". В дописката неколкократно е посочен етнос на пътниците в маршрутката и това индиректно настройва читателя да подходи с неприязън към ромите.

Етичната комисия направи проверка на сайта на "24 часа" и установи, че с днешна дата на - <https://www.24chasa.bg/> дописката - "Ромка плюе в лицето и псува пловдивска учителка в маршрутката, шофьорът пас" - не е налична.

Проверка в глобалната мрежа Гугъл извежда като първи резултат - <https://www.24plovdiv.bg/novini/article/9429405> посочената дописка в регионалното издание на 24 часа за Пловдив.

Като взе предвид изложеното, КЖЕ прие следното

РЕШЕНИЕ:

Жалбата е неоснователна по т.2.5.1 и основателна по т. 2.5.2.

Съгласно Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика решението да се изпрати на заинтересованите страни в 7-дневен срок от приемането му.

Председател на КЖЕ:

Нели Огнянова

*Изпълнителен директор на
Фондация НСЖЕ :*

Адриана Попова